

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

De coniugibus viduis, ac virginibus. cap. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

quos in familia vitijs seruientes, qui malo exemplo vita^r alios domesticos corrumpant, si abutantur opera famulorum ad peccata, vel inimicitias fouēdas, si sint similes ei, de quo Ecl.

Eccles. 4.

Noli esse in domo tua quasi leo euerēs domesticos, & oppri- mens tibi subiectos, si debitam mercedem, ac viētum necessariū eis denegent, si plus aequo eos laboribus grauēt, Quomo- do autem recte, ac Christiano modo se gerant, poterunt distere

Sur. tom. 5. ex vita S. Elzeari Comitis, qui optimas regendi familiā leges

seruabat, has videlicet, vt omnes quotidie sacro intercessent, vt castē viuerent, alioquin de familia excluderentur, vt qualibet hebdomada confiterentur peccata sua, & semel saltem in mēle

communicarent, vt haberent tempus orationis, vt suo tépore laborarent, vt abstinerent a luxurientiis, & blasphemis, & colloquijs turpibus, vt pacem inter se seruarent, vt abstinerent a ludis prohibitis.] Has easdem regulas ipsis famulis concio-

Ephes. 6. nator debet inculcare, monens eos cum Paulo, Serui obedi- per omnia Dominis carnibus, non ad oculū seruientes, quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis, timētes Deū, quodcunq; facitis ex animo operamini sicuti domino, & non hominibus, scientes quod a Domino recipietis hēreditatē re- tributionis. Moneat famulos, & famulas, vt sint fideles domi-

Gen. 30. nis suis, vt diligenter sibi commissa exequantur, vt Iacob ser- uiens Laban, non furentur, aut malē administrent bona domi- norum; Inter se ita viuant, vt non se iniuste accusent, nō detra- hant, non inuidēant, non se insectentur mutuō; Denique seruēt quantum possunt regulas S. Elzeari, & conditiones quas Re-

Psal. 100. gius David in sua optabat familia cum diceret; Oculi mei ad fideles terræ, vt sedeant mecum, ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat, qui loquitur iniqua, non direxit in con- spectu oculorum meorum.

De Coniugibus, Viduis, ac Virginibus. Cap. XX.

QVINTO sunt admonendi Coniuges, vt in suo statu benē se gerant Viduae, ac Virgines. Circa Coniugium antequā homines contrahant, & obligent se matrimonio, admonendi sunt, vt seriō commendent Deo electionē sui status, ne si præcipites ferantur, facti eos postea pœnitentiat, vt sēpē euénit, cum iam non datur facultas remedij, ob indissolubile matrimonij vinculum. Multas esse matrimonij molestias intelligat, ne pos- stea cogantur dicere non putaram, de quibus multi ex SS. Pa- tribus

tribus scriperunt. Qui verò ad eam vitam animum applicerunt, monendi sunt eius, quod Angelus Tobiam docuit, *Tob.c.2.8.* Qui matrimonium ita suscipiunt sicut equus, & mulus, super hos potestatem habet Dæmonium. Tu autem accipies vxorem cum timore Domini, & iterum filij sanctorum sumus, ita coniungi non debemus sicut gentes, quæ ignorant Deum. Debent se mutuò diligere. Viri diligithe uxores vestras, sicuti Christus dilexit Ecclesiam, vide quā castus, quam Christianus, & honestus debeat esse amor coniugum; cum contra sint omni reprehensione digni, qui amore quodam lasciuo ducantur. Explicet bona matrimonij esse fidem prolem, & sacramentum. Hortetur vt se mutuò adiuuent in omnibus in cura rei familiaris, & totius domus regimine, vt se honorent sicut Abraham uxorem suam colebat, & ipsa vicissim illi tum honorem præstabat Dominum suum vocans, tum obedientiam, ut docet Paulus, mulieres debere viris esse subditas, & honorem exhibere. De statu Viduitatis multa poterit ex scripturis Concionator afferre, in quibus Spiritus sanctus hunc Viduitatis statum coniugio præfert, & fructum sexagesimum ei tribuant sancti, sicut trigesimum coniugio, & centesimum virginitati. Paulus Honora (inquit) Viduas quæ verè viduæ sunt; Hoc affirmit propter eas viduas, de quibus infra dicturus erat. Adolescentiores viduas deuita intelligit eas, quæ cum luxuriatæ fuerint, in Christo nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt, & subdit, simul autem, & otiose discunt circumire domos, non solum autem otiosæ, sed & verbosæ, & curiosæ, loquentes quæ non oportet, iamq; conseruae sunt retro post Sathanam. Sunt & alia viduæ, quæ licet honestè viuant, tamen volunt nubere suo tempore, vel si non eum animum habeant, tamen non est propter Deum, sed vt viuant maiori cum dominio, ac libertate, & mundi honores sectantur, ac delicias, & opes. Paulus etiam ait, Vidua in delicijs viuens, mortua est; sed quæ verè vidua est propter Deum, eligens hunc statum, ait Paulus; Speret in Domino & infest orationibus die, ac nocte, & paulo post; Præcipe vt irreprehensibiles sint, quales fuerunt Iudith, Anna, & quarum meminit Hieronymus, Paula, Blesilla, Melania, qualis & Olympia D. Chrysostomi discipula. Modum & institutionem talium viduarum habet Hieronymus scribens ad Furiam, vbi hortatur ad modestiam vietus, & vstitus seruandæ contingit causa; Ad Saluinam item fusè, rufus ad Geruntiam.

Conjugum
mutua offi-
cia.
Ephes. 5.

Lege

Leges vidua
rum.

Luc. 2.

Lege Augustinum libro de Viduitate . Poterit Concionator
has admonitiones Viduis proponere ; Ut sint contentæ eo
statu, neque velint ad secundas nuptias transire , & in colla-
tu intelligent se multum posse Deo placere , vt maximè affi-
ciantur ad continentiam, & ad pudicitiam, & ad eam conser-
uandam, fugiant vana colloquia, abstineant a delicijs corpo-
ris tam in vestitu, quam in cibis . Non debent esse intenta ac-
cumulandis opibus , vt aliquibus contingit, quæ amorem
mariti in amorem patrimonij, & pecuniarum conuertunt, sed
magis seruant operibus misericordia, Orationi sint dedita,
sicut erat Anna, in Euangelio celebris, quæ non discedebat de
templo, ieunijs, & orationibus vacans; sacramenta frequen-
tent ; Habeant Patrem spiritualem, cuius prudentia dirigen-
tur, nec sibi fidant ; si iam statutum , ac omnino certum apud
se habent non coprahere matrimonium nouum , adhibito
etiam patris spiritualis prudente consilio , vtile erit Castita-
tem voto Deo offerre, ob maius meritum , & maiorem pudi-
citiae custodiam ; Si habent familiam , dent operam , vt eam
diligenter instituant in vita spirituali , & quantum poterunt
etiam alias ad Christum adducant .

Virginitatis statum ex scripturis , & SS. Patribus laudandi
copiosus est Campus . Cyprian, de hab. Virg. Ambros. lib.de
Virginitate, Gregorius Nazianz. tractatu de Virg. Hieronym.
ad Demetr. ad Eustochium . Bas. lib.de vera integr. Virginit-

Epiſt. 8. ad Demetr. Institutionem Virginis inuenies apud Hieron. Epift. ad
Demetriadem, quam hortatur ad frequentes orationes, & ad
circa fin.

Leges pro Virginibus. geat ad vita vsum, sed vt occupata semper sit . Graues (ait)
feminae , & maximè Virgines , & Viduae tibi comites eligan-
tur, quarum probata fit conuersatio, sermo moderatus, sancta
verecundia, fuge lasciuiam puellarum , quæ ornant capita,
crines à fronte demittunt, cutem poliunt, vtuntur pigmentis,
astrigetas habent manicas. Illa sit tibi pulchra & amabilis, quæ
nescit se esse pulchram, quæ negligit formæ bonum. Cincinnatu-
los pueros, & calamistratos, & peregrini muris olentes pel-
liculas quasi pestes, & venena pudicitia deuita .] Hortatur ad
ieiunium . Ieiuniorum ait tibi sunt arma sumenda, & canen-
dum cum Dauide ; Humiliabam in ieiunio animam meam,
nec vult tamen immoderata ieiunia, quibus ait, cito corpora
delicata franguntur, & anteagrotare incipiunt, quam
sanctæ conuersationis iacere fundamenta .] Ad modestiam,
& obe-

Pſal. 34.

& obedientiam imitare sponsum tuum Christum, qui fuit pa-
rentibus subiectus, esto auiæ, matrique subiecta, nullum virorū
& maximè iuuenium, nisi cum illis videoas, nullum scias, quem
ille nesciant. Rideri, & ridere sacerdotalibus relinque] Præter
orationem temporibus suis: addit, Cibi non sumantur nisi ora-
tione premissa, nec a mensa surgendum, nisi gratia referantur
creatori. Egredientes de hospitio, armet oratio, regredienti-
bus occurrat oratio priusquam sessio] Hortatur ad solitudi-
nem, & cautelam in Epistola ad Eustochium. Obtestor ait co-
tam Deo, & Angelis eius, ne vasa Templi facile in publicum
proferas, ne Sacrarium Dei quisquam prophanus inspiciat.
Oza arcam, quam non licebat attingens, morte subita prostra-
tus est, neque enim vas & argætum tam Deo carum fuit, quam
templum corporis Virginalis] D. Basilius ad custodiam sensuum Lib. de ve-
nom, maximè adhortatur Virgines, Sancta (ait) Virgo sen- ra Virginis
suum fenestræ custodem admoueat rationem, eorumq; ad ex-
teriora progressum, nequaquam transitu libero permittat.

Epist. 22.

De Pueris, Iuuenibus, Viris, Senibus, ac Mulieribus.

Cap. XXXI.

P Veri admoneantur ut maioribus deferant, eorumque con-
filiis adhærent, & senum doctrinam audiant, vt Christus Pueri.
erat inter Doctores audiens & interrogans, vt ab omni puerili
leuitate abstineant. Tobias nihil puerile gesit in opere, vt Té-
pla, & Concio[n]es libenter adeant; exemplo D. Nicolai, stu-
dij vident à prima ætate. Paulus ad Timotheum, Ab infantia 2. Tim. 3.
literas sacras nosti. Abhorreant consuetudinem malorum, Tob. 3.
vt Tobias, Nunquam (ait) cum his qui in leuitate ambulant
participem me præbui. Domi se contineant inter suos, sicut
fundatur Iacob quod domi moraretur. Assuescant Sacramento Gen. 25.
confessionis etiam in minimis peccatis, sicut etiam de his mi-
nutissimis accusat se Augustinus in confessionibus; Denique Lib. 10.
vt obseruent illud Ecclesiastici, Fili à iuuentute tua excipe do- Ecccl. 6.
crinam, & usque ad canos inuenies sapientiam. Adolescentes,
& iuvenes doceantur eam ætatem esse florem totius vita, in Leges pro Iu-
qua maximè debeat Deo seruitutem exhibere Eccles. Memoriæ-
toribus Ecccl. 12.
to Creatoris tui in diebus iuuentutis tua, antequam veniat te-
pus afflictionis tua, & appropinquent anni de quibus dicas no- Mal. 1.
mihi placent, & Malach. Maledictus homo, qui habens in gre-
ges suo masculum (hæc est ætas iuuenilis) & votum faciens im-
mo-

S

immo-